

NON-ISSUE

KUNST RESERVE BANK

De Kunst Reserve Bank is opgezet als een monetair praktijkexperiment. Met dit experiment wordt getest of het mogelijk is een nieuwe reservemunt te introduceren.

Oorzaak crisis

Het experiment heeft onmiskenbaar een speels en artistiek karakter. De kwestie die het aan de orde stelt, is echter bijzonder serieus. Want hoewel er ondertussen een scala aan oorzaken van de kredietcrisis is geïdentificeerd, komt de werkelijke oorzaak van de onderliggende systeemcrisis zelden aan de orde. De kern van het probleem is immers de hoeveelheid virtuele waarde die middels het fiduciaire banksysteem in het mondiale financiële systeem is gepompt. Precies omdat het financiële stelsel iedere verankering in een reële en algemeen geaccepteerde waarde ontbeert, heeft het zo ver af kunnen drijven van zijn oorspronkelijke doel, namelijk op een betrouwbare manier het verkeer van goederen en diensten optimaliseren en zo de samenleving als geheel beter laten functioneren.

Herijken monetaire systeem

Terug naar zoiets als een goudstandaard is vanzelfsprekend geen optie. Maar in de nabije toekomst zullen we toch op één of andere manier de waarde van ons geld moeten herijken. Het (enigszins gechargeerde) voorstel is om het monetaire systeem niet langer te baseren op de belofte van oneindige economische groei, maar op het meest waardevolle dat de mensheid bezit: het vermogen om te scheppen – oftewel op kunst.

Kunstenaars als bankiers

Het project kan ook gezien worden als een manifestatie van de kunstwereld tegen de toenemende tendens om kunst als minderwaardig terzijde te schuiven. Dit experiment laat zien dat kunst geen activiteit is die zich enkel in de marges van de samenleving afspeelt. Met de Kunst Reserve Bank wordt immers gedemonstreerd hoe kunst ook binnen de wetten en regels van het financiële systeem kan opereren. Ja, hoe zij als onderliggende waarde van een reservemunt zelfs als fundament kan dienen van een nieuwe monetaire orde.

Maatschappelijke discussie

Het belangrijkste doel van de Kunst Reserve Bank is echter een breder publiek te betrekken bij de discussie over de herinrichting van het financiële systeem. Die discussie wordt nu hoofdzakelijk gevoerd door economen en politici. Terwijl het uiteindelijk allemaal over ons geld en onze toekomst gaat. Door een aantal abstracte monetaire principes te vertalen naar dingen die je kunt zien, voelen en beleven, wordt het publiek uitgenodigd om na te denken over de fundamenten van het hele geldsysteem. Want hoe we het ook wenden of keren: het huidige systeem is niet langer houdbaar en zal binnen afzienbare tijd drastisch veranderen. De vraag is of wij dat goedschiks zelf gaan doen, of kwaadschiks gewoon maar laten gebeuren.

Deelnemende kunstenaars: Gabriel Lester, F. Starik, Anne de Vries, John Körmeling, Erik van Lieshout, e.a.

Groeten uit Amsterdam-Noord • Beker (2013) • Marcel C. de Vries • www.lotsofpeople.nl

Cover • Remco Torenbosch • *European contextualising in analytical sociology and ethnographical representation on history and present* (2013) • 244 pages, Black Dog Publishing London (2014) • www.remcotorenbosch.com

Recensie • Downloadhansaarsman.nl • Duh

Redactioneel • Sinds wanneer precies weten we ook niet, maar Duitsland loopt al enige tijd op ons voor. Hun voetballers zijn aantoonbaar beter, zij hebben beduidend meer zonnepanelen op hun daken en de gemiddelde Duitser let beter op zijn of haar spaarcenten. Ook in de politieke arena zijn ze al een paar ronden verder. De van oorsprong Zweedse Piratenpartij brak in 2009 door in verschillende deelstaten en werd in 2012 zelfs virtueel de derde partij van de Bondsdag. Inmiddels lijken ze in Duitsland over hun hoogtepunt heen, maar dat heeft gelijkgestemden er gelukkig niet van weerhouden om wereldwijd in meer dan 40 landen een lokale afdeling op te richten. In feite zijn zij de enige echte (productieve) Pan-Europese politieke stroming. Men zou kunnen stellen dat hun activistische profiel een daadwerkelijk politieke doorbraak in de weg staat, maar dat is besides the point. Wanneer in een democratische samenwerking slechts 30% van het Europese electoraat gaat stemmen is de vraag gelegitimeerd op welke manier ons huidige politieke systeem aan verandering toe is, en dus niet wat de kortste weg naar de uitgang is.

TABULA RASA

Sport • Namens de Touwtrekkers uit Wapse willen we een beroep doen op sportieve dames uit de omgeving. Momenteel zijn er enkele dames die graag willen touwtrekken, maar ze komen er nog enkele tekort.

Wolf Aartsen • #27 (2014)

— E R f o r S —
ENOUGH ROOM
FOR SPACE.ORG

NON-ISSUE verschijnt onregelmatig • Abonneer je op onze gratis mailinglijst via www.non-issue.org
Redactie: Maurice Bogaert & Bram Nijssen
Met dank aan: Wolf Aartsen • Remco Torenbosch • Marcel C. de Vries • Kunst Reserve Bank • Ontwerp: Kommerz • 20-05-2014

#030